

ROZSTRZYGNĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.),

stwierdzam nieważność

§ 1 pkt 1 we fragmencie „dla których organem prowadzącym jest Gmina Trzebnica” oraz § 1 pkt 3 we fragmencie „dla których organem prowadzącym jest Gmina Trzebnica” uchwały nr VIII/57/24 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXVII/287/17 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 29 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Trzebnica.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Trzebnicy, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.) – dalej jako: ustawa, podjęła na sesji w dniu 21 listopada 2024 r. uchwałę nr VIII/57/24 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXVII/287/17 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 29 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Trzebnica – dalej jako: uchwała.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 27 listopada 2024 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził, że:

– § 1 pkt 1 we fragmencie „dla których organem prowadzącym jest Gmina Trzebnica” oraz § 1 pkt 3 we fragmencie „dla których organem prowadzącym jest Gmina Trzebnica” uchwały zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 90t ust. 4 ustawy, polegającym na modyfikacji norm ustawowych.

Podejmując kwestionowaną uchwałę Rada Miejska w Trzebnicy dokonała zmiany w rozdziale II załącznika do Uchwały Nr XXVII/287/17 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 29 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Trzebnica, poprzez nadanie nowego brzmienia pkt. 2 ust. 1 stanowiąc, że jednym ze sposobów działania w ramach Programu jest: „Przyznawanie przez Burmistrza Gminy Trzebnica stypendiów: „Złote Perły Trzebnicy”, „im. Jana Pawła II” oraz „Burmistrza Gminy Trzebnica” – dla uzdolnionych uczniów szkół dla których organem prowadzącym jest Gmina Trzebnica i studentów zamieszkałych na terenie Gminy Trzebnica.” oraz pkt. 3, stanowiąc, że adresatami programu są „Uczniowie wszystkich szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Trzebnica i studenci zamieszkali na terenie Gminy Trzebnica.”.

Zgodnie z art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Z kolei w art. 90t ust. 4 ustawy ustalono, że w przypadku przyjęcia programu organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

W związku z powyższym sankcją nieważności objęte są zapisy uchwały stanowiące, że adresatami Programu są uczniowie szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Trzebnica oraz zapisy stanowiące, że stypendia mogą otrzymywać wyłącznie ci uczniowie.

Z art. 90t ust. 4 ustawy wynika bowiem jednoznacznie, że pomoc ma być udzielana dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania.

Tym samym jedynym kryterium relewantnym dla oceny, czy uczeń mieści się w kręgu osób uprawnionych do otrzymania pomocy na warunkach określonych w ustawie jest pobieranie nauki na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Bez prawnego znaczenia jest to, jaki podmiot jest organem prowadzącym daną szkołę. Wprowadzenie takiego kryterium ma charakter dyskryminujący i stanowi rażącą modyfikację upoważnienia ustawowego. Wyłączenie z możliwości uzyskania pomocy tych uczniów, którzy pobierają naukę na terenie Gminy Trzebnica, jednak robią to w szkołach, dla których Gmina Trzebnica nie jest organem prowadzącym, jest zatem niedopuszczalne i stanowi istotne naruszenie prawa.

Jak już wskazano, obowiązkiem organu stanowiącego akt prawa miejscowego jest działanie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego, a tym samym nie może on modyfikować norm, które upoważnienie to kształtują, zwłaszcza że dokonana modyfikacja prowadzi do naruszenia zasady równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP) oraz godzi w zasadę niedyskryminacji (art. 32 ust. 2 Konstytucji RP). Wprowadzenie nierелеwantnych warunków uzyskania pomocy przez ucznia, jakim jest prowadzenie jego szkoły przez konkretny podmiot obliгуje zatem do stwierdzenia nieważności przepisów, które zawierają dyskryminacyjne normy.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzam jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląska

Anna Żabska